

سرخن

صد فهای نهضت حسینی

مهدی فرزین

سال جدید که مصادف با ایام محرم و عاشورای حسینی بود از طرف مقام معظم رهبری سال عزت و افتخار حسینی نامیده شد. حداقل کاری که ما می‌توانیم در این سال انجام دهیم این است که اهداف قیام حسینی (ع) و پیام‌های عاشورا را مورد ارزیابی و بررسی قرار دهیم تا بتوانیم با یک حرکت آگاهانه و هدفمند، سال خود را به تمام معنی سال حسینی کنیم.

با وجود اینکه دو سال گذشته مزین به نام امیرالمؤمنین علی (ع) بود و حرکت‌ها و تبلیغاتی نیز به صورت غیرمنسجم در رسانه‌ها و مطبوعات در این باره انجام شد، لکن آنطور که شایسته بود، چهره حکومت امام (ع) و اهداف و رفتارهای علوی و شخصیت حضرت مورد تجزیه و تحلیل قرار نگرفت!

بنابراین بسیار بجا است که در این سال با برنامه‌ریزی‌های گسترده و منسجم با قلم زیبا و بیانی شیوا همراه با کارهای هنری ارزشمند شخصیت امام حسین (ع) در مقاطع مختلف و ابعاد گوناگون زندگیشان خصوصاً دوران جوانی و حرکت هدفمند ایشان بر علیه طاغوت زمان، مورد نظر همه صاحب‌نظران و الگوی همه آزادگان و مسؤولین مملکت قرار گیرد. رهبر بزرگوار انقلاب در اجتماع راهیان نور در پادگان دوکوهه به مناسبت سال جدید فرمودند:

«امسال، بهار طبیعت که آغاز سال ایرانی است با بهار معنویت همراه شده است ... و این عنوان (عزت و افتخار حسینی) نامی است که می‌تواند به رفتار ما در طول سال جهت بدهد و این نامگذاری‌ها به این معنی نیست که با پایان سال (منظور سال گذشته) رفتار علوی از دوش ما برداشته شده باشد. نه، مسؤولان کشور برای همیشه وظیفه دارند رفتار علوی را سرلوحه همه کارها و برنامه‌های خودشان قرار بدهند ... اگر به امیرالمؤمنین (ع) فرصت داده می‌شد آن‌چنان دنیائی از آبادانی مادی و معنوی

مالامال از عدالت و آرامش و صلح حقیقی بوجود می‌آورد که بشر در قبل از آن هرگز ندیده بود ... (۱۱)»

بر اساس مقدمه فوق، ما نیز به صورت اجمالی و کلی اهداف و پیام‌های نهضت کربلا را مورد بررسی و تحلیل قرار می‌دهیم.

۱ - امام حسین (ع) هرگز با حکومت فاسق و ظالم یزید بیعت نکردند و در جواب حاکم مدینه که تقاضای بیعت کرده بود فرمودند: «اینها الامیر انا اهل بیت النبوة و ... و یزید رجُلٌ شارب الخمر ... و مثلی لا یُباع مثله.» ای امیر، ما خاندان نبوت و معدن رسالت و محل رفت و آمد ملائکه و نزول رحمت خدا هستیم و خداوند اسلام را از خاندان ما شروع و افتتاح نموده و تا آخر نیز همگام با ما خاندان به پیش خواهد برد. اما یزید مردی است شرابخوار که دستش به خون افراد بی‌گناه آلوده گردیده، او شخصی است که حریم دستورات الهی را درهم شکسته و علناً و در مقابل چشم مردم مرتکب فسق و فجور می‌گردد و شخصیتی همچون من با چنین مرد فاسدی بیعت نمی‌کند. (۲)

۲ - اراده حسینی، در راستای اراده الهی و مأموریت و وظیفه الهی که در هر مقطع زمانی بر دوش حجج الهی قرار داده شده، می‌باشد و مبارزه منفی حضرت در ده سال آخر زندگی معاویه و مبارزه مثبت ایشان با یزید هر دو در راستای مأموریت الهی است. امام حسین (ع) پس از ورود به مکه طی نامه‌ای به سران

کَلْبِ الْإِسْلَامِ عَلَیْکَ يَا إِبْرَاهِیْمَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ

قبایل شهر بصره مرقوم داشتند :

«اما بعد فان الله اصطفى محمداً (ص) من خلقه و ... و کنا اهلہ و اولیائہ و ...» ما خاندان اولیاء و اوصیاء، وارثان محمد مصطفی و شایسته‌ترین افراد نسبت به مقام او از میان تمام امت بودیم، ولی گروهی بر ما سبقت جسته و این حق را از ما گرفتند و ما نیز برای جلوگیری از هر فتنه و اختلاف در میان مسلمانان و جلوگیری از چیره شدن دشمنان بر آنچه پیش آمده بود رضا و رغبت نشان داده و آرامش مسلمانان را بر حق خویش مقدم داشتیم. اما اینک پیک خود را به سوی شما می‌فرستم شما را به کتاب خدا و سنت پیامبر دعوت می‌کنم زیرا در شرایطی قرار گرفته‌ایم که دیگر سنت پیامبر (بکسره) از میان رفته و جای آن را بدعت گرفته ... (۳)

۳ - حضرت به دنبال رضای خدا و کسب رضای او بودند.

امام(ع) پس از تصمیم‌گیری به حرکت از مدینه به زیارت قبر پیامبر خدا (ص) رفتند و این جملات را فرمودند :

«... اللَّهُمَّ إِنِّي أَحِبُّ الْمَعْرُوفَ» خدایا من معروف و نیکی را دوست دارم و از بدی و منکر بیزارم. خدایا به احترام این قبر و کسی که در میان آن است از تو درخواست می‌کنم که راهی را در پیش روی من بگذاری که مورد رضا و خشنودی تو و مورد رضای پیامبر تو است. (۴)

۴ - حضرت با معرفت کامل و علم به عاقبت کار و عمل در راستای آنچه محبوب (پروردگار متعال) می‌پسندد. اقدام به این قیام الهی و خونین، کردند. در پاسخ ام سلمه که از همسران خوب پیامبر(ص) بود فرمودند :

«يَا أُمَّا وَاَنَا أَعْلَمُ أَنِّي مَقْتُولٌ مَذْبُوحٌ ظَلَمًا وَاغْدَانًا وَاغْدَاءً عَزَّوَجَلَّ إِنَّ يَرَى حَرَمِي وَاَرْهَطِي مُشْرِدِينَ وَاَطْفَالِي مَذْبُوحِينَ مَأْسُورِينَ مَقِيدِينَ ...» مادر، خود من بهتر می‌دانم که از راه ظلم و ستم و دشمنی کشته خواهم شد و سرم از تنم جدا خواهد گردد و خداوند بزرگ چنین خواسته است که حرم و اهل بیت من اسیر و فرزندانم شهید و به زنجیر اسارت کشیده شوند و صدای استغاثه آنان طنین‌انداز گردد و لسی کمک و فریادرسی پیدا نکنند. (۵)

۵ - اصلاح‌طلبی دینی و الهی و اصلاحات در امت جدشان و بازگرداندن ارزش‌های اصیل اسلامی که دستخوش تحریف و تغییر قرار گرفته بود و حرکت در راستای سنت جدشان پیامبر

شوشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال جامع علوم انسانی

اکرم(ص) و

پدر گرامیشان امیرالمؤمنین(ع).

۶ - امر به معروف و نهی از منکر از عوامل

اصلی قیام حضرت بود.

در رابطه با دو عنوان فوق، حضرت در وصیتنامه

مبارکشان به محمد حنفیه می‌نویسند :

«..... و أَنِّي لَمْ أَخْرُجْ أَشْرًا وَا لَا بَطْرًا وَا لَا مَفْسَدًا وَا لَا ظَالِمًا وَا أَنَّمَا خَرَجْتُ لِطَلَبِ الْإِصْلَاحِ فِي أُمَّةٍ جَدِي(ص) أَرِيدُ أَنْ أَمُرَّ بِالْمَعْرُوفِ وَا أَنَهِيَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَا أُسِيرَ بِسِيرَةِ جَدِّي وَا ابِي عَلِيَّ بْنِ أَبِيطَالِبٍ ...»

«..... من نه از روی خودخواهی و یا برای خوشگذرانی و نه برای فساد و ستمگری از مدینه خارج می گردم، بلکه هدف من از این خروج امر به معروف و نهی از منکر و خواستهم از این حرکت، اصلاح مفاسد امت و احیاء و زنده کردن سنت و قانون جدم رسول خدا(ص) و ...»
 (ع) خواهم بدان پدرم علی (ع) حرکت کنم. (۶)

برای (ع) یک طرح واقعی بود، لکن یک مصلح الهی و یکی از شعارهای حضرت اشعار اصلاح می بود لکن اصلاح مفاسد و انحرافات که از زمان خلفاء ثلاثه شروع و در زمان معاویه بزیاد تشدید شده بود. اصلاح جامعه و حرکت دادن آنها به سمت ارزش های اسلامی و الهی و احیاء و زنده کردن سنت جدشان و پدر بزرگوارشان که همان سنت الهی و قانون الهی بود.

۷ - قیامی شرافتمندانه و با عزت و سربلندی و پایداری تا آخرین قطره خون. امام حسین (ع) در سخنان خود از مدینه تا شهادت می فرمودند: «فقتل امرء بالسيف في الله افضل» : برای مرد کشته شدن در راه خدا افضل است. «ألا ان الدعوى ابن العاصي قد ركز بين اثنتين بين السلة والذلة و هيهات منا الذلّة...» آگاه باشید این فرومایه (ابن زیاد) و فرزند فرومایه، مرا در بین دوراهی شمشیر و ذلت قرار داده است و هیهات که ما به زیر بار ذلت برویم. «لا أعطيهم بيدي اعطاء الذليل ولا أفرّ منهم فرار العبيد» : نه دست ذلت به آنان می دهیم و نه مانند بردگان از برابرشان فرار می کنم. (۷)

مقام معظم رهبری در این رابطه فرمودند: حرکت امام حسین (ع) حرکت عزت بود یعنی عزت حق، عزت دین، عزت امامت، عزت آن راهی که پیغمبر ارائه کرده بود. امام حسین (ع) مظهر عزت بود و چون ایستاد پس مایه فخر و مباهات هم بود، این است عزت و افتخار حسینی افتخار متعلق به آن انسان، به آن ملت و جماعتی است که پای حرفشان بایستند و نگذارند طوفانها، این پرچمی را که آنها بلند کرده اند از بین ببرد و بخواباند. امام حسین (ع) این پرچم را محکم نگه داشت. تا پای شهادت عزیزانش، تا پای اسارت حرم شریفش همه جا ایستاد. این است عزت و افتخار. (۸)

این بود چکیده و اجمالی از اهداف و آثار قیام حضرت. امیدوارم مردم و مسؤولین با دقت نظر در تکتک آنها و عمل به آن از ادامه دهندگان راه حسینی باشند و سخنان حضرت را سرمشق و سرلوحه زندگی خود قرار دهند.

منابع:

- ۴- همان منبع
- ۵- همان منبع
- ۶- همان منبع
- ۷- همان منبع
- ۸- سخنان مقام معظم رهبری در اجتماع راهبان نور در دوکوهه به نقل از روزنامه جمهوری اسلامی ۸۱/۱/۱۴

- ۱- سخنان مقام معظم رهبری در اجتماع راهبان نور در دوکوهه به نقل از روزنامه جمهوری اسلامی ۸۱/۱/۱۴
- ۲- سخنان حسین بن علی (ع) از مدینه تا کربلا، محمد صادق نجفی، به نقل از تاریخ طبری، کامل ابن اثیر، ارشاد مفید، مشیر الاحزان، مقتل خوارزمی، لوف سید بن طاووس، مقتل عوام، تاریخ ابن عساکر، کامل الزیارات ابن قولویه.
- ۳- همان منبع